

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea din București
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă <i>Justinian Patriarhul</i>
1.3. Departamentul	de Teologie Sistematică, Practică și Artă sacră
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	Teologie Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	<i>Muzică bisericească</i>			2.2. Cod disciplină	P.107		
2.3. Titularul activității de curs	Pr. Lector Dr. Matei Zaharia						
2.4. Titularul activității de seminar	Pr. Asistent Dr. Giolu Nicolae						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	I, II	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	VP	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					<i>ore</i>
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, practică muzical- liturgică la slujbele din biserică					35
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					-
Tutoriat					-
Examinări					20
Alte activități					-

3.7 Total ore studiu individual	90
3.8 Total ore din planul de învățământ	42
3.9 Total ore pe semestru	132
3.10 Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Sală dotată cu tablă și cu pianină</i>
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>Sală dotată cu tablă</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Utilizarea bazelor practice și teoretice ale notiunilor elementare de muzică. Definirea conceptelor și principiilor de bază ale muzicii bisericești. Identificarea modelelor și metodelor adecvate pentru rezolvarea unor probleme concrete. Utilizarea simulării pentru studiul comportamentului modelelor realizate și evaluarea performanțelor. Încorporarea de modele formale în aplicații specifice din diverse domenii.
Competențe transversale	Reguli de muncă eficientă, atitudini responsabile față de domeniul teologie, pentru valorificarea creativă a propriului potențial, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea însușirilor de interpretare și înțelegere a muzicii în general și a muzicii bisericești în special; Însușirea cunoștințelor elementare de teorie muzicală psaltică în vederea învățării cântărilor bisericești; Însușirea cunoștințelor pedagogice și muzicale în vederea învățării credincioșilor a cântărilor necesare cultului;
7.2 Obiectivele specifice	-Evidențierea importanței disciplinei Muzica bisericească, în contextul celorlalte discipline teologice din Sectia Practica; - Cunoașterea trecutului istoric al cântării Bisericii creștine în general și al Bisericii Ortodoxe Române, în special; -Însușirea cunoștințelor elementare de tipic bisericesc (rânduiala Sfintei Liturghii) necesare însușirii corecte a cântărilor bisericești; -Însușirea cântărilor se va face astfel încât să poată fi executate în biserică în sărbătorile și duminicile de peste an.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Noțiuni de istoria muzicii bisericești la români Generalități despre muzica bisericească bizantină (izvoare, semiografie, moduri) și pătrunderea acesteia la români; reprezentanți din secolele VIII-XVIII (melozi și imnografi bizantini); primele traduceri românești de cântări bisericești (începutul sec. XVIII); melodii specifice românești păstrate până astăzi; reforma chrysantică și notația modernă psaltică.	<i>Prelegere, discuții, exerciții practice (solfegeii, cântare bisericească)</i>	2 ore

2. Cântarea bisericească, mijloc de învățare a dreptei credințe și de întărire a comunității credincioșilor. Cântări din Liturghia Catehumenilor.	<i>Prelegere, discuții, exerciții practice (solfegeii, cântare bisericească)</i>	2 ore
3. Cântări din Liturghia credincioșilor.	<i>Prelegere, discuții, exerciții practice (solfegeii, cântare bisericească)</i>	2 ore
4. Idiomelarul – cartea care cuprinde cântări la sărbătorile de peste an. Istoric și prezentare. Cântări din slujba Vecerniei și Utreniei Sf. Parascheva, a Sf. Mare Mc. Dimitrie și a Sf. Cuv. Dimitrie cel Nou.	<i>Prelegere, discuții, exerciții practice (solfegeii, cântare bisericească)</i>	2 ore
5. Cântări din slujba Vecerniei și Utreniei Sf. Arhangheli și a Intrării în Biserică a Maicii Domnului și Axionul sărbătorii.	<i>Prelegere</i>	2 ore
6. Cântări din Slujba Vecerniei și Utreniei Sf. Ap. Andrei, a Sf. Ierarh Nicolae și a Sf. Spiridon.	<i>Prelegere, discuții, exerciții practice (solfegeii, cântare bisericească)</i>	2 ore
7. Cântări din Slujba Nașterii Domnului. Colinde și cântece de stea. Axionul sărbătorii. Catavasierul – istoric și prezentare. Catavasiile Crăciunului.	<i>Prelegere, discuții, exerciții practice (solfegeii, cântare bisericească)</i>	2 ore
8. Cântări din slujba Botezului Domnului. Axionul sărbătorii.	<i>Prelegere</i>	2 ore
9. Cântările Triodului – istoric și prezentare.	<i>Prelegere, discuții, exerciții practice (solfegeii, cântare bisericească)</i>	2 ore
10. Cântările Triodului.	<i>Prelegere, discuții, exerciții practice (solfegeii, cântare bisericească)</i>	2 ore
11. Cântări din Săptămâna Patimilor Domnului. Prohodul Domnului.	<i>Prelegere, discuții, exerciții practice (solfegeii, cântare bisericească)</i>	2 ore
12. Cântările Penticostarului. Slujba Sfintei Învieri. Catavasiile Învierii Domnului. Axionul Învierii.	<i>Prelegere, discuții, exerciții practice (solfegeii, cântare bisericească)</i>	2 ore
13. Cântări din Slujbele Înălțării Domnului, Rusaliilor, Tuturor Sfinților și ale Sfinților Români.	<i>Prelegere, discuții, exerciții practice (solfegeii, cântare bisericească)</i>	2 ore
14. Cântări calfonice. Recitativul liturgic.	<i>Prelegere, discuții, exerciții practice (solfegeii, cântare bisericească)</i>	2 ore
1. <i>Cântările Sfintei Liturghii și alte cântări bisericești</i> , București 1992, 2006.		

2. Bartolomeu Anania Arhiepiscopul Clujului, *Cartea deschisă a Împărăției* – o însoțire liturgică pentru preoți și mireni, EIBMBOR, București, 2005.

3. Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Spiritualitate și comuniune în Liturghia Ortodoxă*, EIBMBOR, București, 2004.

4. *Noul Idiomelar*, EIBMBOR, București, 2007.

5. *Catavasierul*, Ed. Apimondia, București, 2002.

6. *Cântările Triodului*, EIBMBOR, București, 2003.

7. *Cântările Pentecostarului*, EIBMBOR, București, 2004.

8. *Prohodul Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos*, EIBMBOR, București, 2006.

9. Nicolae Lungu, *Tehnica recitativului liturgic. Organizarea corului bisericesc*, în „Studii Teologice”, an I (1949), nr. 3-4, pp. 238-251.

10. Idem, *Combaterea inovațiilor în recitativul liturgic*, în „Studii Teologice”, an IX (1957), nr. 7-8, pp. 562-573.

11. Pr. Prof. Dr. Nicu Moldoveanu, *Istoria muzicii bisericești la români*, București, 2010.

8.2. Seminar		
1. Cântările Sfintei Liturghii. Liturghia Catehumenilor.	<i>Exerciții practice (solfegii, cântare bisericească)</i>	1 oră
2. Cântările Sfintei Liturghii. Liturghia Credincioșilor.	<i>Exerciții practice (solfegii, cântare bisericească)</i>	1 oră
3. Cântări la sărbătorile: Sf. Cuv. Parasceva, Sf. Mare Mc. Dimitrie și a Sf. Cuv. Dimitrie cel Nou.	<i>Exerciții practice (solfegii, cântare bisericească)</i>	1 oră
4. Cântări la sărbătorile: Sf. Arhangheli, Intrării în Biserică a Maicii Domnului și a Sf. Ap. Andrei	<i>Exerciții practice (solfegii, cântare bisericească)</i>	1 oră
5. Cântări la sărbătorile: Sf. Ierarh Nicolae, Sf. Ierarh Spiridon .	<i>Exerciții practice (solfegii, cântare bisericească)</i>	1 oră
6. Cântări la Sărbătoarea Nașterii Domnului. Catavasiile sărbătorii, Axionul. Colinde și cântece de stea.	<i>Exerciții practice (solfegii, cântare bisericească)</i>	1 oră
7. Cântări din slujba Botezului Domnului. Catavasiile și Axionul sărbătorii.	<i>Exerciții practice (solfegii, cântare bisericească)</i>	1 oră
8. Cântări din slujba Sfinților Trei Ierahi și a Întâmpinării Domnului. Catavasiile și Axionul sărbătorii.	<i>Exerciții practice (solfegii, cântare bisericească)</i>	1 oră
9. Cântări din Duminicile Triodului.	<i>Exerciții practice (solfegii, cântare bisericească)</i>	1 oră
10. Cântări din Duminicile Triodului. Cântări la sărbătoarea Bunevestiri. Axionul sărbătorii.	<i>Exerciții practice (solfegii, cântare bisericească)</i>	1 oră

11. Cântări din Săptămâna Patimilor. Prohodul Domnului.	<i>Exerciții practice (solfezii, cântare bisericească)</i>	1 oră
12. Slujba Sfintei Învieri. Axionul sărbătorii.	<i>Exerciții practice (solfezii, cântare bisericească)</i>	1 oră
13. Cântări din slujbele Înălțării Domnului, Rusaliilor, Tuturor Sfinților și Sfinților Români. Axioane praznicale.	<i>Exerciții practice (solfezii, cântare bisericească)</i>	1 oră
14. Tehnica Recitativului liturgic. Aplicații – recitarea unor pericope biblice și a ecteniilor.	<i>Exerciții practice (solfezii, cântare bisericească)</i>	1 oră
Bibliografie. Se va recomanda bibliografia anexată la cursul de muzică bisericească.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>		
	<i>-Verificare pe parcurs</i>	<i>Examen oral</i>	70%
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	<i>Examen oral</i>	30%
	<i>- Activitate la seminar</i>	-	
10.6 Standard minim de performanță:			

Data completării,
seminar,
05.11.2021

Semnătura titularului de curs,

Semnătura titularului de

Data avizării în departament,
departament,

Semnătura director de